

30 جولای 2017

داکتر سید عبدالله کاظم

شهزاده احسان الله "دافغانستان" به رحمت ایزدی پیوست!

برطبق خبر منتشره "طلوع نیوز" دو روز قبل مورخ 27 جولای 2017 (مطابق جمعه 6 اسد 1396ش) شهزاده احسان الله "دافغانستان" - فرزند اعلیحضرت شاه امان الله غازی به عمر 90 سالگی در شهر "ژنیوا" - کشور سویس، داعی اجل را لبیک گفت و به دیار ابدیت شتافت.

(انا لله و انا الیه راجعون)

وفات این شهزاده بزرگوار و محترم را به دو فرزند ایشان و همه اعضای خانواده، بخصوص محترمه شاهدخت هندیه (بی بی جان) دوست عزیز و گرامی ما تسلیت گفته از خدای بزرگ برای مرحومی بهشت برین و برای همه فامیل و دوستان شان صبر جمیل خواهانم.

شهزاده احسان الله بتاريخ 3 اکتوبر 1926م (مطابق 12 میزان 1305ش) در "ارگ شاهی" در شهر کابل چشم به جهان گشود و هنوز چهار ساله بود که پدر تاجدارش در اثر اغتشاش داخلی به تحریک انگلیسها مجبور شد از سلطنت دست بکشد و با خانواده خود به قندهار برود. در آنجا به اثر درخواست مردم کوشید برای اعاده مجدد سلطنت اقدام کند و اما وقتی متوجه شد که اعاده سلطنت به جنگ داخلی و به قیمت خون هزارها فرزند این کشور تمام میشود، تصمیم گرفت با خانواده خود کشور را ترک و به دیار هجرت پناه ببرد، تا آنکه در روم پایتخت ایتالیا سکونت گزین شد.

فرزندان شاه غازی که اکثر حین ترک وطن و مهاجرت بدیار بیگانه در صباوت و بعضی در سنین نوجوانی قرار داشتند، با تنگدستی و مشکلات زیاد در دیار هجرت بزرگ شدند و هریک در حدود امکان به درس و تحصیل پرداختند، و چون تماس آنها با کشور و در مجموع با افغانها قطع شده و از مردم و وطن به دور مانده بودند، نتوانستند با مردم خود محشور شوند. اما در عالم هجرت با مساعی پدر و بخصوص توجه مادر بزرگوار خود ملکه نامدار افغانستان - ملکه ثریا توانستند راه سالم را در زندگی خود دریابند و هریک در یک رشته تحصیل کند و از آنطریق به حیث شهزاده های غربت نشین به کمال وقار امرار معاش نمایند.

شهزاده احسان الله بعد از تعلیمات ابتدائی، نخست به لیسه عالی نظامی رفت و سپس در پوهنتون لاساپینزا در روم دیپلوم خود را در رشته انجیری بدست آورد و بعد به اخذ درجه دکتورا در رشته سویل انجیری از پوهنتون پادوا - ایتالیا در سال 1952 موفق گردید. او نخست در یک کمپنی ساختمانی ایتالی از 1955 تا 1958 در تهران بکار آغاز کرد و بزودی به حیث "چیف انجیر" (سرانجیر در محل کار) ارتقا نمود. شهزاده احسان الله دافغانستان در 1963 با یونسکو همکار شد از آنطریق در کشورهای الجزایر، زایر، ویتنام جنوبی و در سویس شهر ژنیوا تا سال 1987 خدمت کرد و در سن 61 سالگی از کار رسمی تقاعد نمود و در همان شهر به ادامه اقامت پرداخت.

د پانو شمیره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلین په درنیت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

در همین سالها که اوضاع افغانستان با موجودیت قوای متجاوزشوری و جنگ های دوامدار بین رژیم دست نشانده خلقی - پرچمی و مجاهدین سخت بحرانی و مصیبت بار بود و مردم جوقه جوقه از منتهای مجبوریت وطن را ترک و به کشورهای همسایه و فراتر از آن به اروپا و امریکا و سایر کشورهای جهان مهاجرت کردند، شهزاده احسان الله با سازمانهای پناهندگان افغانی در اروپا به همکاری پرداخت. او به حیث رئیس افتخاری فدراسیون سازمانهای پناه گزینان افغان در اروپا برگزیده شد و تا زمان مرگ با وجود مریضی و کبر سن به این مقام باقی ماند.

شهزاده احسان الله دافغانستان پس از ترک وطن در سن چهار سالگی برای بار اول پس از گذشت 66 سال دوره طولانی مهاجرت، توانست بنابر بر دعوت محمد اسمعیل خان در ماه اگست 1994 جهت اشتراک در گردهمآئی مسمی به "شورای هرات" به کشور برود و در این سفر تنها موفق به دیدن شهر تاریخی هرات گردید و بعد از ختم آن شورا دوباره به سویس برگشت. هنگامیکه جنازه پدرش (25 اپریل 1960م) به وطن انتقال می یافت، به هیچیک از اعضای خانواده اجازه داده نشد تا به معیت جنازه به وطن سفر کند. هنگامیکه طیاره حامل مدعیون از اروپا به میدان هوایی شیندند مواصلت کرد، گزارشگری نزدش آمد و درحالیکه تازه وارد را به چهره نمی شناخت، از او خواست تا خود را در جلو کمره ویدیوئی معرفی کند و او گفت: «احسان الله دافغانستان، فرزند مرحوم امیر امان الله خان.» گزارشگر خیلی خرسند شد و بعداً با او مصاحبه مفصل انجام داد. (هفته نامه امید، شماره 119، مورخ اول اگست 1994، صفحه سوم)

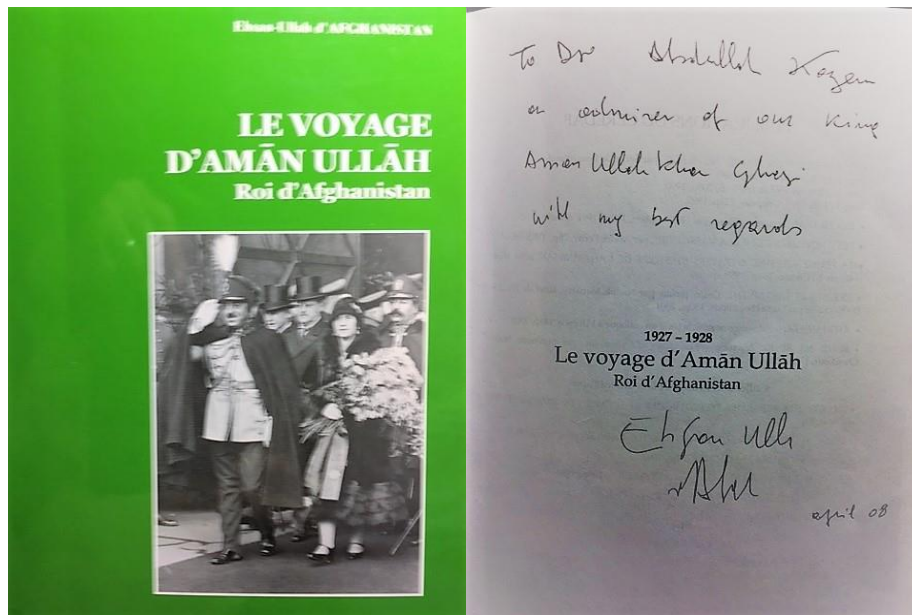
شهزاده احسان الله دافغانستان کتابی نوشت تحت عنوان " سفرهای امان الله پادشاه افغانستان" به زبان فرانسوی که در سال 2005 در 223 صفحه در پاریس چاپ شد. این کتاب با استفاده از مأخذ رسمی آرشیف ها در چند کشور اروپائی، شامل شرحی از جریان سفر رسمی و متن بعضی از بیانییه ها و نیز مزین با یک تعداد عکس های تاریخی از پذیرائی های شاندار آن شاه عالیمقام افغان میباشد که یک نسخه آنرا شهزاده حین دیدار اینجانب در ژینوا در منزل شان در اپریل 2008 برایم اهداء فرمودند که این دیدار برای من و خانم یک خاطره ای فراموش ناشدنی است.

از راست به چپ: شهزاده احسان الله، سید عبدالله کاظم و راضیه کاظم در منزل شهزاده در ژینوا (8 اپریل 2008)

د پانو شمیره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ

نمای از پشتی کتاب "سفرهای امان الله - پادشاه افغانستان" و متن اهدائیه یک نسخه آن به اینجانب شهزاده احسان الله دافغانستان با محترمه لیلا طرزی، دختر دوم مرحوم عبدالقواب طرزی (پسر علامه محمود طرزی) بتاريخ 27 جولای 1958 در شهر استانبول ازدواج کرد. خانم لیلا دافغانستان که بتاريخ 6 مارچ 1932 در شهر استانبول متولد و در همان شهر بزرگ شده و در پوهنتون آنجا تحصیل کرده بود، بعدها "بیناد فرهنگی علامه محمود طرزی" را تأسیس نمود و در عین زمان افتخار عضویت انجمن ترک - سویس را نیز داشت. موصوفه در 19 جون 2013 در شهر ژینوا داعی اجل را لبیک گفت و در همانجا به خاک سپرده شد.

از چپ بر است: سردار خیرالله عنایت سراج، شهزاده احسان الله، محترمه لیلاجان خانم شهزاده، راضیه کاظم و نویسنده مقاله

د پانو شمیره: له 3 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ

حاصل ازدواج شهزاده احسان الله دافغانستان با ليلا طرزی دو پسر است هریک بنامهای :
- شهزاده رحمت الله دافغانستان (متولد استانبول - 17 اکتوبر 1961) که بعد از وفات مادرش
مسئولیت ریاست "ببناد فرهنگی علامه محمود طرزی" را بدوش دارد؛
- شهزاده امان الله دافغانستان (متولد استانبول - 11 جولای 1965).

شهزاده احسان الله نام پسر اول را همنام با کاکای خود(شهزاده رحمت الله پسر دوم شاه امان الله
غازی انتخاب کرده و نام پسر دوم را با افتخار نام پدر خود "امان الله" گذاشته است و خودش در بین
فرزندان آن شاه فقید، اولین کسی است که تخلص "دافغانستان" را به افتخار منسوبیت خود به آن
سرزمین و مردم آن در ضمیمه نام خود انتخاب کرد، چنانکه خانم و دو فرزندش نیز به همان تخلص
یاد میشوند و به تقلید از او سه چهار خواهر و برادر دیگرش نیز نام خود را با این تخلص ضم
ساختند.

ملکه ثریا - پیشآهنگ اولین نهضت زنان کشور با چهارتن از دختران خود در "روم" (ملکه ثریا بتاريخ 20 اپریل
1968 در شهر روم وفات نمود و در جوار اعلیحضرت غازی شاه امان الله در جلال آباد به خاک سپرده شد)

د پانو شمیره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښووي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکي په خیر و لولئ

- در اینجا بيمورد نخواهد بود که از ديگر فرزندان شاه امان الله غازی نیز مختصر ياد کرد، از اينقرار:
- 1 - شهزاده هدايت الله، متولد قصر عين العماره - شهرکابل تاريخ تولد: 9 دسمبر 1912م از بطن مرحومه "گل پری" (خانم اول آنوقت شهزاده امان الله خان) که حين ولادت پسرش در همان روز 9 دسمبر 1912 وفات کرد؛
 - 2 - شهزاده سيف الله، متولد 1918 از بطن ملکه ثريا، اين شهزاده در يك سالگی به دليل مریضی کولرا چشم از جهان پوشید؛
 - 3 - شهزاده رحمت الله، متولد 7 جون 1921 از بطن ملکه ثريا، که در لويه جرگه 1928 در پغمان به عنوان "ولیعهد" شناخته شد و بتاريخ 12 می 2009 در شهر "روم" وفات کرد؛
 - 4 - شهزاده حمايت الله "بريالی" متولد 1924 از بطن ملکه ثريا که در يك سالگی در اثر مریضی سينه بغل در کابل فوت نمود؛
 - 5 - شهزاده احسان الله دافغانستان، متولد کابل، مورخ 3 اکتوبر 1926 از بطن ملکه ثريا که شرحش در بالا آمد؛
 - 6 - شهزاده نادرالله دافغانستان، متولد "روم"، مورخ 17 جون 1943 از بطن خانم سويسی اعليحضرت؛
 - 7 - شاهدخت امينه، متولد کابل، مورخ 14 می 1915 از بطن ملکه ثريا که با يك شهروند ترکی ازدواج کرد و بتاريخ 29 اکتوبر 1992 در استانبول وفات کرد؛
 - 8 - شاهدخت عابده، متولد کابل، مورخ 10 اکتوبر 1917، از بطن ملکه ثريا، که نخست با احمد علی ولی (پسر محمد وليخان) و بعد در سال 1958 با حميدالله عنایت سراج پسر کاکای خود ازدواج کرد؛
 - 9 - شاهدخت مليحه (داکتر طب)، متولد کابل، مورخ 13 اپريل 1920، از بطن ملکه ثريا، که با يك شهروند ترکی در 1948 ازدواج کرد و یکی از مؤسسين "بيناد فرهنگی علامه محمودطرزی" بود و بتاريخ 4 اکتوبر 2011 در استانبول وفات کرد؛
 - 10 - شاهدخت حميده، متولد کابل 1923، از بطن ملکه ثريا که در طفولیت به ديار حق شتافت،
 - 11 - شاهدخت عادلہ، متولد شهر کابل، مورخ 28 اکتوبر 1925، از بطن ملکه ثريا، که با يك شهروند ايتالوی ازدواج کرد و بتاريخ 11 سپتمبر 2000 در "روم" وفات کرد؛
 - 12 - شاهدخت هندیه دافغانستان، متولد در بمبی، مورخه 7 جون 1929، از بطن ملکه ثريا که به حيث معاون "بنیاد فرهنگی علامه محمود طرزی" و نیز از سال 2006 تا اکنون به حيث سفیر افتخاری فرهنگی افغانستان در اروپا خدمت میکند و در امور خیریه فعالیت های فراوان در داخل افغانستان دارد. او نخست با زمیندار ایرانی مسکونه مشهد بنام کاظم آقا ملک ازدواج کرد و از دو دختر دارد و بعد در سال 1966 با داکتر عبدالرؤف حیدر ازدواج نمود که از او یک دختر و یک پسر دارد. شاهدخت هندیه هنگام یک مسافرت به امریکا مهمان افغانهای مقیم جنوب کالیفورنیا و نیز برای سه روز (از 9 تا 12 سپتمبر 2011) مهمان افغانهای شمال کالیفورنیا بود که مورد استقبال بی نظیر افغانها قرار گرفت و خوشحالم که اینجانب با خانم افتخار مهماندار شانرا حين اقامت در شمال کالیفورنیا بعهدہ داشتیم؛
 - 13 - شاهدخت ناجیه، متولد "روم"، مورخ 20 جون 1930، از بطن ملکه ثريا که با يك شهروند ترکی ازدواج کرده است؛

د پانو شمیره: له 5 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښکولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

14 - شاهدخت فاطمه، متولد "روم" 1944، از بطن خانم سویسی اعلیحضرت.
(معلومات مختصر فوق در باره فرزندان شاه غازی امان الله خان از سایت ذیل گرفته شده است، برای مزید معلومات
به این مأخذ مراجعه شود: <http://www.royalark.net/Afghanistan.bark14.htm>)

شاهدخت هندیه (بی بی جان) حین ایراد بیانیه در محفل بزرگ مورخ 10 سپتمبر 2011 در شهر فریمانته - شمال
کالیفورنیا که بیش از 500 نفر از افغانهای مقیم منطقه به استقبال شان در محفل حضور بهمرسانیده بودند

**در خاتمه بار دیگر به روح شهزاده احسان الله دافغانستان اتحاف دعا نموده و بهشت برین جایگاه
شان بادا!**

د پانو شمیره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ